

მიტროპოლიტი კალისტრატე (მარგალიტაშვილი) – 85

საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესიის ქუთაის-გაენათის მიტროპოლიტს (1983-2019 წწ), მეუფე კალისტრატეს, ერისკაცობაში შოთა ილიას ძე მარგალიტაშვილს დაბადებიდან 85 წელი და გარდაცვალებიდან 5 წელი შეუსრულდა. ის 1996 წლიდან 2018 წლამდე გახლდათ საქართველოს ეკოლოგიური მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი და ნიშანდობლივია ის ფაქტიც, რომ ამ აკადემიის ხელმძღვანელობით გამართული მიმდინარე საერთაშორისო კონფერენცია „ეკოლოგიის თანამედროვე პრობლემები“ მის ხსოვნას მიეძღვნა იმ დიდი დამსახურებისა და წვლილისათვის, რომელიც ამ დიდმა საეკლესიო მოღვაწემ შეიტანა აკადემიის ფუნქციონირებაში.

მეუფე კალისტრატე დაიბადა 1938 წლის 20 ოქტომბერს თელავის რაიონის სოფელ ვარდისუბანში. 1956 წელს დაამთავრა საშუალო სკოლა, იმავე წელს გაიწვიეს სავალდებულო სამხედრო სამსახურში, ხოლო დემობილიზაციის შემდეგ მუშაობდა სხვადასხვა თანამდებობაზე - ძირითადად კი სამშენებლო უბნებზე.

1967 წელს დაამთავრა ვორონეჟის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ავტოსაინჟინრო ფაკულტეტი, 1975 წელს ჩაირიცხა თელავის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში ისტორიკ - ფილოლოგიის ფაკულტეტზე, რომელიც დაამთავრა 1980 წელს.

1983 წლიდან დაინიშნა საქართველოს საპატრიარქოს მშენებლობა - მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსად. 20 ივლისს აიყვანეს ილუმენის ხარისხში და აკურთხეს მღვდლად.

1984 წლის აპრილიდან თელავის ჯვართამაღლების სახელობის ტაძრის წინამძღვარია. 25 სექტემბერს უწმინდესის და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია ტაძრის წინამძღვარია. 25 სექტემბერს უწმიდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით აყ-

ვანილ იქნა არქიმანდრიტის ხარისხში, აკურთხეს ეპისკოპოსად და წმიდა სინოდის გადაწყვეტილებით დაინიშნა ქუთაის-გაენათის ეპარქიის მმართველად.

1995 წლის 8 ივნისს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის ბრძანებით ქუთაისში გაიხსნა **გაბრიელ ეპისკოპოსის** სახელობის სასულიერო სემინარია, ხოლო 2001 წლის 16 ივლისიდან - წმინდა დავით აღმაშენებლის სახელობის საღვთისმეტყველო ინსტიტუტი, ხოლო 2002 წლის 3 ივნისიდან ამ ინსტიტუტთან ჩამოყალიბდა სამედიცინო და ჟურნალისტიკის ფაკულტეტები. 2008 წლის სექტემბერში წყალტუბოში გაიხსნა სასულიერო გიმნაზია.

მეუფე კალისტრატეს ლოცვა-კურთხევით, დასავლეთ საქართველოში, ახლანდელი ვანისა და ბაღდათის, ხონისა და სამტრედიის, ტყიბულისა და თერჯოლის, ლეჩხუმისა და სვანეთის ეპარქიაში, რომლებიც 1995 წლამდე ქუთაის-გაენათის ეპარქიაში შედიოდნენ, 300-მდე ეკლესია და მონასტერი იქნა აღდგენილი.

1986 წლის აპრილში, როდესაც მოძმე უკრაინაში ჩერნობილის უმძიმესი ტრაგედია მოხდა, იმ ძნელბედობის ჟამს მთელი მთელ მსოფლიოდან პირველი მოძღვარი მისი მაღალყოვლადუსამღვდელესობა მეუფე კალისტრატე უწმიდესისა და უნეტარესის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით ჩერნობილში ჩავიდა და ორი კვირის მანძილზე ლოცვითა და ქადაგებით ანუგეშა უკრაინელი ერი.

ამავე წლის მარტში საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესიამ უწმიდესისა და უნეტარესის ილია მეორის დაუღალავი მცდელობითა და ღვაწლით მიაღწია მას, რომ კონსტანტინოპოლის მსოფლიო საპატრიარქომ აღიარა საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ისტორიული ავტოკეფალია. დელეგაციამ, რომლის შემადგენლობაში მეუფე კალისტრატე შედიოდა, კონსტანტინოპოლიდან საქართველოში ჩამოიტანა ეს ისტორიული საბუთები. 1990 წელს, ნოემბრის თვეში, მთავარეპისკოპოსის კალისტრატეს დიდი ძალისხმევითა და თანადგომით ტრაპიზონიდან გელატში გადმოსვენეს იმერთა ქედმოუხრელი უკანასკნელი ბაგრატიონი მეფის სოლომონ II-ის ნეშტი. ასევე მეუფე კალისტრატეს დიდი ძალისხმევით 2005 წელს განხორციელდა მიტროპოლიტ ექვთიმეს (შარვაშიძე) სანქტ პეტერბურგიდან გელატში გადმოსვენება.

1993 წლის სექტემბერში, საქართველოსთვის მეტად მძიმე დღეებში, აფხაზეთის ომის დროს, ქართველ მეომართა, მეზრძოლთა და მტავრობის გასამხნეველად მეუფე კალისტრატე აღმოდებულ სოხუმში იმყოფებოდა და სამშობლოსა და ერთიანობის დამცველებს პეტრიოტიზმის გრძნობებით აღანთებდა.

მეუფე კალისტრატე სხვადასხვა პერიოდში დაჯილდოებული იყო: ჩეხოსლავაკის მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ წმიდა კირილესა და მეთოდეს სახელობის ორდენით; რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ წმიდა დანიელის ორდენით; საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ წმიდა გიორგის უმაღლესი ორდენით; რუმინეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ ანთიმოზ ივერიელის დიპლომით, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ღირსების ორდენით.

2000 წლის 21 სექტემბერს საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესიაში ერთგული სამსახურისათვის სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმიდესისა და უნეტარესის ილია მეორის ლოცვა - კურთხევით ქუთათელ - გაენათელი მიტროპოლიტი კალისტრატე დაჯილდოვდა სკუფიაზე ბრილიანტის ჯვრის ტარების უფლებით.

2000 წლის 21 სექტემბერს მეუფე კალისტრატე დაჯილდოვდა საქართველოს ეკლესიის უმაღლესი ჯილდოთი და წმიდა გიორგის ოქროს ორდენით, ხოლო 2012 წლის 26 მაისს ქუთაისში საქართველოს პრეზიდენტმა ბრწყინვალეების ორდენით დააჯილდოვა ის.

2012 წლის 24 ივლისს ქუთათელ-გაენათელმა მიტროპოლიტმა კალისტრატემ შეასრულა ბაგრატის ტაძრის გუმბათის ჯვრის კურთხევა და ამავე წლის 17 აგვისტოს ჯვარი საზეიმოდ ვითარებაში აღმართა ტაძრის გუმბათზე, ხოლო 16 ოქტომბერს საზეიმოდ აკურთხა ბაგრატის ტაძარი.

საკმაოდ წონადია მეუფე კალისტრატეს წვლილი საქართველოში ეკოლოგიური მართულების მეცნიერების განვითარების საქმეში. 1996 წელს ის არჩეული იქნა საქართველოს ეკოლოგიურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსად, ინტენსიურად იყო ჩართული მის საქმიანობაში, ხელმძღვანელობდა სამეცნიერო ფორუმებს, რედაქტორობდა მოხსენებათა კრებულებს, რომლებიც მიძღვნილი იყო ეკოლოგიის პრობლემური საკითხებისადმი.

ამის ნათელი დადასტურებაა მისი უშუალო მონაწილეობა 1997 წელს გელათში გამართულ საერთაშორისო კონფერენციაში „ეკოლოგიის თანამედროვე პრობლემები“, რომელსაც დაესწრო მსოფლიო სახელის მქონე მხცოვანი მეცნიერი (მაშინ 90 წლის გახლდათ), ქართული ასტრონომიული სკოლის მებაირახტე აკადემიკოსი **ევგენი ხარაძე**. სწორედ აქ გახშირდა პირველად აზრი გელათში დიდი დავითის დროს დაარსებული აკადემიისა და ობსერვატორიის აღდგენის შესახებ. მაშინ წარმოთქვა მხცოვანმა მეცნიერმა ისტორიული სიტყვა: „მე რომ ახალგაზრდა ვიყო და სადმე ობსერვატორიის დაარსება მოვინდომო, ამისათვის აუცილებლად გელათს ავირჩევდიო“.

ამ ბრძნულმა გამონათქვამმა უდიდესი გავლენა იქონია მაშინდელ სამთავრობო და სასულიერო სტრუქტურებზე. ერთი სიტყვით საქმე ადგილიდან დაიძრა. საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის, უწმიდესი და უნეტარესის **ილია მეორის** ლოცვა-კურთხევითა და მეუფე კალისტრატეს უშუალო ხელმძღვანელობით უმოკლეს ვადაში მოხერხდა გელათში აკადემიისა და ობსერვატორიის აღდგენა.

კიდევ რამდენი ეკლესია-მონასტრის აღდგენა თუ აშენება ჰქონდა ჩაფიქრებული საქართველოზე და მისი ხალხის სულიერ განვითარებაზე დღე და ღამე მოფიქრალ ამ უსაზღვროდ დიდი მასშტაბის მქონე საეკლესიო მოღვაწეს. მაგრამ ...

2019 წლის 20 ივნისს შეწყდა მისი მოუღლეელი გულის ცემა და ჩვენი სასიქადულო მეუფე იმიერსასუფეველში წარსდგა. მისი ნეშტი სანუკვარი ბაგრატის ტაძრის სამხრეთ კარების მიღმა განისვენებს, ხოლო სული სულთა სათავსშია განფენილი, რათა იქედან ესიყვარულებოდეს ჩვენს ხალხსა და სამშობლოს.

საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო
ეკლესიის ქუთაის-გაენათის ეპარქიის მიტროპოლიტი,
ქვეყნის ეკოლოგიურ მეცნიერებათა
აკადემიის საპატიო აკადემიკოსი მეუფე იოანე

საქართველოს ეკოლოგიურ
მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი,
ამავე აკადემიის აკადემიკოსი თეიმურაზ ადღეიშვილი